

Utbildningsinspektion i Apladalens rektorsområde, förskoleklass och grundskola årskurs 1–9

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av rektorsområdet	2
Sammanfattande bedömning	2
Bedömning av resultaten	4
Bedömning av genomförandet	6
Bedömning av förutsättningarna	10

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Apladalens rektorsområde den 2–3 maj och den 8–9 maj 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats ([www.skolverket.se/ Inspektion](http://www.skolverket.se/Inspektion)).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Värnamo kommun och rektorsområdet, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I rektorsområdet intervjuades skolledningen, representanter för personal, elever samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i olika årskurser och flertalet ämnen. Även andra iakttagelser i skolmiljön och

studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av rektorsområdet

Rörstorpsskolan	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	185
Förskoleklass	54
Grundskola	260

Apladalsskolan	Antal elever
Grundskola	487

Rektorsområdet består av två skolor, Apladalsskolan och Rörstorpsskolan. Apladalsskolan ligger i centrala Värnamo och Rörstorpsskolan ligger i den södra delen av tätorten. Rektorsområdet tar emot barn och elever inom förskola, förskoleklass, grundskolans årskurser 1–9 samt skolbarnsomsorg. I rektorsområdet ingår också två särskilda undervisningsgrupper, Lyckan och Värna. För verksamheten i dessa särskilda undervisningsgrupper, se kommunrapporten.

I Rörstorpsskolan är personalen organiserad i arbetslag där F–3 bildar fyra arbetslag med två åldersblandade klasser i arbetslagen. Årskurs 4 och årskurs 5 är organiserade i två arbetslag, ett för varje årskurs. Apladalsskolans personal är organiserad i sex arbetslag. Apladalsskolan byggdes 1953 och har genom åren varit både realskola och gymnasieskola. Skolan har genomgått renoveringar i olika etapper och under 2007 skall ytterligare en renovering av skolans lokaler påbörjas.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att Apladalens rektorsområde har en verksamhet som i flera avseenden är välfungerande. Skolorna har ett bra målinriktat arbete för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling. Flertalet elever trivs och känner sig trygga i sina skolor. Skolorna bör däremot aktivt föra diskussioner kring kunskapsbegrepp samt ompröva och utveckla sina metoder i syfte att förbättra måluppfyllelsen. Så gott som samtliga lärare har pedagogisk utbildning och undervisar huvudsakligen i de ämnen de har utbildning för. Styrning och ledning fungerar i huvudsak väl vid skolorna, men rektorn bör i större utsträckning verka för att utveckla verksamheterna mot utbildningsmålen.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Rektorsområdets likabehandlingsplan uppfyller inte kraven enligt lagen (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Eleverna har inte medverkat vid upprättandet av likabehandlingsplanen (2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan).

- Individuella utvecklingsplaner upprättas inte för alla elever (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Skolorna gör inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskaper i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen (4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).
- Rektorsområdet upprättar inte åtgärdsprogram som omfattar samtliga ämnen för de elever som har behov av detta (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Rektorn deltar inte alltid i elevvårdskonferenser (3 kap. 4 § grundskoleförordningen).
- Eleverna som är inskrivna i särskolan följer inte särskolans kursplaner (2 kap. 6 § särskoleförordningen).
- Rektorn fattar inte beslut om avvikelser från särskolans timplan i de fall sådana görs (2 kap. 6 § särskoleförordningen).
- Rektorsområdet upprättar inte en kvalitetsredovisning som motsvarar förordningens krav (3 § förordningen om kvalitetsredovisning).
- Elever och deras vårdnadshavare har inte deltagit i arbetet med kvalitetsredovisning och arbetsplan (4 § förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. samt 2 kap. 23 § grundskoleförordningen).
- Svenska som andraspråk anordnas inte enligt kraven i förordningen (2 kap. 16 § grundskoleförordningen).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser inom följande områden.

- Skillnaderna i kunskapsresultaten bör analyseras och rektorsområdet bör vidta åtgärder för att nå en högre måluppfyllelse.
- Rektorsområdet bör säkerställa att varje elev ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.
- Rektorsområdet bör säkerställa att alla elever ges möjlighet att utöva ett inflytande över undervisningens innehåll.
- Arbetet med att medvetandegöra eleverna om målen för utbildningen bör vidareutvecklas.
- Innehållet och kvaliteten i de individuella utvecklingsplanerna bör utvecklas.
- Rektorsområdet bör utveckla arbetet så att undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov i syfte att fler ska nå målen.
- Samverkan mellan skolorna bör öka för att nå en större kontinuitet i elevernas kunskapsutveckling.
- Rörstorpsskolan bör organisera elevens val så att eleverna erbjuds möjlighet att fördjupa sina kunskaper utifrån ett allsidigt val av ämnen.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen och de nationella kursplanerna.

Kunskaper och utveckling

Av skollagen och grundskoleförordningen framgår att utbildningen skall ge eleverna kunskaper och färdigheter. Skolans skyldighet är att ge varje elev förutsättningar att nå målen för utbildningen, det vill säga motsvarande lägst betyget Godkänd i utbildningens alla ämnen.

Apladalsskolans resultat mätt i nationella ämnesprov i svenska, matematik och engelska ligger lägre än rikets snitt, vilket framgår av tabellen nedan. Värt att notera är att samtliga elever som genomförde det nationella ämnesprovet i svenska som andraspråk år 2006 nådde betyget Godkänd och det är högre än rikets snitt.

Tabell 1	Nationella ämnesprov årskurs 9			
	Apladalsskolan		Riket	
	2005	2006	2005	2006
Andel (%) som minst uppnått resultatet G i Svenska	94,7	95,7	92,3	96,2
Andel (%) som minst uppnått resultatet G i Svenska som andraspråk	100	100	80,8	80,8
Andel (%) som minst uppnått resultatet G i Matematik	82,9	80,8	87,4	87,6
Andel (%) som minst uppnått resultatet G i Engelska	94,5	87,5	96,0	95,5

Källa: Skolverkets uppföljningsstatistik

Skolverkets statistik avseende år 2006 visar på skillnader i studieresultaten mellan pojkar och flickor samt mellan elever med svensk respektive utländsk bakgrund. Pojkarna har generellt lägre betyg än flickorna. Meritvärdet år 2006 för pojkar var 185,7 medan flickornas meritvärde var 202,3. För elever med utländsk bakgrund var meritvärdet 173,6 för pojkar och 184,3 för flickor. Både flickor och pojkar med utländsk bakgrund har lägre genomsnittligt meritvärde än flickor och pojkar med svensk bakgrund. Inspektörerna bedömer att det är av stor vikt att rektorsområdet analyserar dessa skillnader i resultat och vidtar åtgärder för att åstadkomma en högre måluppfyllelse. Inspektörerna bedömer vidare att det är angeläget för skolan att analysera bakomliggande orsaker till att så många elever inte får fullständigt slutbetyg samt den relativt låga andelen elever som är behöriga till nationellt program. Rektorsområdet bör också säkerställa att varje elev ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

SALSA¹ (Skolverkets arbetsverktyg för lokala sambandsanalyser) visar att resultaten på Apladalsskolan ligger under det modellberäknade värdet i stort sett varje år. Det är dock viktigt att betona att det modellberäknade värdet enligt Salsa enbart bör ses som ett diskussionsunderlag vid analys av elevernas kunskapsresultat.

Tabell 2	Resultatmått för elever i årskurs 9					
	Apladalsskolan			Riket		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Meritvärde	198,5	193,6	194,7	206,9	206,3	206,8
Andel (i procent) med fullständigt slutbetyg	63,5	67,1	68,8	80,8	80,7	81,0
Andel (i procent) behöriga till nationellt program	83,9	85,7	78,0	89,6	89,2	89,5

Källa: Skolverkets uppföljningsstatistik

I Rörstorpsskolan genomförs de nationella ämnesproven i årskurs 5. Vid besöket uppgav skollärdningen och lärare att Rörstorpsskolan inte har några gemensamma former för att mäta elevernas måluppfyllelse i andra ämnen än matematik, svenska och engelska.

Tabell 3	Andelen elever som nått målen i de nationella ämnesproven i årskurs 5	
	Rörstorpsskolan	
	2006	2007
Svenska	65,7	54,7
Matematik	72,8	71,7
Engelska	80,0	90,6

Rektorn har enligt läroplanen ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen. Ett verktyg för att utvärdera elevernas lärande i Apladalens rektorsområde är de nationella proven i årskurs 5. Skolan gör emellertid inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskaper i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen. Inspektörerna bedömer att rektorsområdet kontinuerligt ska följa upp elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen, särskilt i de tidigare åren.

Normer och värden

Rektorsområdet genomför årligen en enkät för att följa upp trygghet och trivsel. Av inspektionen framkommer att det innevarande läsår råder ett huvudsakligen gott klimat på skolorna i rektorsområdet med goda relationer mellan elever och personal. Både elever och personal är medvetna om att konflikter fortfarande kan förekomma, men menar att dessa blir lösta. Resultatet av skolornas arbete med att skapa en god lärandemiljö bedöms av inspektörerna i flera avseenden vara gott. Rektorsområdets skolor präglades vid besöken av en god miljö och inspektörerna fick samstämmiga uppgifter om att stämningen är god på skolor-

¹ Det modellberäknade värdet i Salsa tar hänsyn till olika bakgrundsfaktorer som föräldrarnas utbildningsnivå, andel elever med utländsk bakgrund och fördelningen pojkar/flickor i kommunen.

na. Inspektörerna bedömer att rektorsområdets arbete med normer och värden gett goda resultat.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att ett förhållandevis stort antal elever i Apladalens skola inte når de nationellt uppsatta målen. Skolan bör fördjupa arbetet med att utvärdera sina resultat i förhållande till målen och vidta relevanta åtgärder i syfte att ge eleverna förutsättningar att nå målen för utbildningen. Skolan bör även analysera såväl skillnaderna i resultat mellan pojkar och flickor som mellan elever med svensk och utländsk bakgrund och vidta åtgärder för att åstadkomma en högre måluppfyllelse. Apladalens rektorsområde ska göra kontinuerliga uppföljningar av elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen, särskilt i de tidigare åren. Vidare bör rektorsområdet analysera skolornas resultat samt vidta åtgärder för högre måluppfyllelse.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö, delaktighet och organisering

Från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67). Lagens ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Kommunen skall bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje verksamhet. I det målinriktade arbetet ingår även att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling liksom att vid behov utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar. I likabehandlingsplanen skall planerade åtgärder redovisas och planen skall följas upp varje år. Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2007:7).

Den 15 oktober 2006 trädde nya bestämmelser i kraft som innebär att likabehandlingsplanen skall upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande skall anpassas efter deras ålder och mognad.

Rektorsområdet bedriver ett målinriktat arbete för att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Fritidsledare arbetar på Apladalsskolan med eleverna under deras raster och förebyggande projekt pågår i olika årskurser såsom Livsviktigt och trygghetsgruppen på båda skolorna. Vid besöket hade rektorsområdet emellertid inte upprättat likabehandlingsplaner för alla sina verksamheter. Vid intervjuer framgår att eleverna inte har varit med i framtagandet av de likabehandlingsplaner som upprättats. Sammantaget bedömer inspektörerna att rektorsområdet bedriver ett gott arbete avseende

normer och värden, men likabehandlingsplaner som motsvarar kraven i lagen måste upprättas. Vidare bedömer inspektörerna att eleverna ska medverka i framtagandet av likabehandlingsplanen.

Skollagen, läroplanen och grundskoleförordningen anger att eleverna i takt med stigande ålder och mognad successivt skall ha ett ökat inflytande över sin utbildning. Vid intervjuer och observationer har inspektörerna tagit del av goda exempel där eleverna på skolorna getts möjlighet till inflytande över såväl arbetsformer som innehåll. Dock framkommer av intervjuerna att det finns en variation både mellan personalen och mellan skolorna i vilken utsträckning eleverna ges möjlighet till inflytande. Inspektörerna bedömer att rektorsområdet bör säkerställa att alla elever ges möjlighet att utöva ett inflytande särskilt över undervisningens innehåll.

En viktig förutsättning för att eleverna skall kunna utöva inflytande i undervisningen är att de har kännedom om läroplanens och kursplanernas mål för utbildningen. Av intervjuer framkommer dock att elevernas kunskaper om målen är begränsade. Rektorsområdet har inga gemensamma former för hur målen i läroplanen och kursplanerna skall göras kända för eleverna. Inspektörerna bedömer att rektorsområdet bör vidareutveckla sitt arbete med att medvetandegöra eleverna om målen för utbildningen.

Kunskapsuppföljning, bedömning och betygssättning

I grundskolan ställs från och med den 1 januari 2006 krav på upprättande av en individuell utvecklingsplan för varje enskild elev vid utvecklingssamtalet. Planen skall vara ett framåtsyftande måldokument där viktiga utvecklingsområden lyfts fram. I rektorsområdet arbetar skolorna med att utveckla de individuella utvecklingsplanerna. Vid inspektionstillfället har inte alla elever en individuell utvecklingsplan. De individuella utvecklingsplaner som inspektörerna tagit del av har mer karaktären av att vara metodbeskrivande än att utgå från elevens förmågor, intressen och starka sidor samt att vara ett framåtsyftande måldokument. Inspektörerna bedömer att rektorsområdet måste tillse att individuella utvecklingsplaner upprättas för alla elever så att de individuella utvecklingsplanerna kommer att utgöra ett verktyg för att förbättra elevernas kunskapsutveckling. Vidare bedömer inspektörerna att kvalitet och innehåll i de individuella utvecklingsplanerna bör utvecklas.

Betyg skall sättas utifrån de betygskriterier som har fastställts för ämnena. Som stöd för betygssättningens likvärdighet använder Apladalens rektorsområde sig av ämnesproven i svenska, engelska och matematik. Någon jämförelse mellan resultaten i de nationella proven och slutbetygen görs inte på skolan. Någon struktur i övrigt för att säkerställa att bedömning och betygssättning är rättvis och likvärdig finns heller inte i rektorsområdet utan görs endast sporadiskt och på lärares egna initiativ. Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra rutinerna vid bedömning och betygssättning i syfte att säkerställa att betygen blir likvärdiga och rättvisa. Inspektörerna bedömer vidare att betygen skall utgå ifrån nationellt gällande betygskriterier

Individanpassning och stöd

Enligt skollagen och grundskoleförordningen skall alla elever som har svårigheter i sitt skolarbete ges särskilt stöd. Sådant stöd skall i första hand ges inom den klass eller grupp som eleven tillhör. I läroplanen finns vidare angivet att undervisningen skall anpassas till varje elevs förutsättningar och behov samt ha sin utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter och kunskaper. I

Apladalens rektorsområde finns elevvårdsteam på båda skolorna. Rektorn och elevvårdsteamet menar att om undervisningen i klassrummen i högre utsträckning utgick från den enskilde elevens förutsättningar skulle färre elever behöva särskiljas. Inspektörerna bedömer att rektorsområdet bör utveckla arbetet så att undervisningen inom den klass eller grupp som eleven tillhör anpassas till elevens förutsättningar och behov i syfte att fler skall nå målen.

Om det finns särskilda skäl, får stöd ges i en särskild undervisningsgrupp. Efter samråd med eleven och elevens vårdnadshavare skall beslut fattas av styrelsen i fråga om elevs placering i särskild undervisningsgrupp. Styrelsens beslut får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd. I Rörstorpsskolan finns en särskild undervisningsgrupp, Lilla skolan, som tar emot elever från årskurs 1–5. Eleverna tillhör sina ordinarie klasser och rektorn fattar beslut, på delegation, om placering i särskild undervisningsgrupp. Lilla skolan riktar sig till barn och ungdomar samt deras familjer när det finns behov av en resurstät och anpassad undervisning samt ett socialt stöd. Eleverna har individuella scheman och deltar i sina ordinarie klasser i olika grad. Utifrån dokument, intervjuer samt besök i verksamheten bedömer inspektörerna att verksamheten i Lilla skolan är väl fungerande. På Apladalsskolan finns också en särskild undervisningsgrupp, Lilla gruppen, som tar emot elever i årskurserna 6–9. Eleverna i Lilla gruppen har vanligtvis anpassad studiegång. Behovet av anpassad studiegång skall analyseras utifrån varje enskild elevs behov och förutsättningar och kan resultera i att en elev inte skall läsa ett specifikt ämne. Eleven skall så långt som möjligt få en utbildning som är likvärdig med övrig utbildning inom skolan. Inspektörerna vill påtala vikten av att i de fall avvikelser från timplanen görs måste beslut om anpassad studiegång alltid fattas.

Åtgärdsprogram har en viktig funktion i arbetet med barn i behov av särskilt stöd. Enligt grundskoleförordningen skall rektorn tillse att ett åtgärdsprogram upprättas om det framkommer att en elev behöver särskilda stödåtgärder. Eleven och elevens vårdnadshavare skall ges möjlighet att delta vid upprättandet av programmet. Av intervjuer och genom den dokumentation som inspektörerna tagit del av framkommer att upprättade åtgärdsprogram har skiftande kvalitet. Inspektörerna vill understryka att det är av stor vikt att åtgärdsprogrammen är konkreta, framtidsytande och tar sin utgångspunkt i elevens starka sidor och blir ett stöd för såväl elev, vårdnadshavare som pedagoger i elevens utveckling. Vidare bedömer inspektörerna att åtgärdsprogram måste upprättas för alla de ämnen eller områden där en elev är i behov av särskilda stödåtgärder.

Av grundskoleförordningen framgår att rektorn skall delta i elevvårdskonferenser. Vid intervjuer med personal och skollledning framkommer att rektorn inte alltid deltar i elevvårdskonferenser i Rörstorpsskolan. Inspektörerna bedömer att rektorn måste delta i elevvårdskonferenserna.

Enligt särskoleförordningen kan elev som är inskriven i särskolan få sin undervisning integrerad i en klass i grundskolan om berörda rektorer är ense om detta och om elevens vårdnadshavare medger detta. Särskolans kursplaner gäller för den integrerade eleven. Efter beslut av rektorn i särskolan får avvikelser göras från särskolans timplan om det krävs med hänsyn till undervisningens uppläggning i grundskolan. I Apladalens rektorsområde finns elever som är inskrivna i särskolan. De är integrerade i grundskolans klasser och skall läsa enligt grundskolans kursplaner. Av rektorsområdets dokument och av intervjuer med personal framgår det att ansvarig personal har ett stort engagemang för eleverna

som är inskrivna i särskolan och att individuella anpassningar av undervisningen görs utifrån dessa elevers behov och förutsättningar. Samtliga elever som är inskrivna i särskolan läser enligt en modifierad timplan som är en blandning av särskolans och grundskolans timplaner och kursplaner. Däremot ligger individuella bedömningar till grund för vilka kursplaner som eleverna följer i de olika ämnena. Inspektörerna bedömer att de elever som är inskrivna i grundsärskolan måste följa särskolans kursplaner. Vidare bedömer inspektörerna att rektorn måste fatta beslut om avvikelser från särskolans timplan i de fall sådana görs.

Ledning och kvalitetsarbete

Enligt skollagen skall rektorn hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan och verka för att utbildningen utvecklas. Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen.

Ledningen för rektorsområdet består förutom av rektorn också av tre biträdande rektorer som ansvarar för förskolan, grundskolan och skolbarnsomsorgen. Både rektorn och de biträdande rektorerna har pedagogisk utbildning och rektorn har gått den statliga rektorsutbildningen. Samtliga intervjuade uppger att de har förtroende för rektorn. Dock uppger både rektorn och personalen att rektorsrådets storlek och komplexitet med många olika slag av verksamheter gör att rektorn inte hinner med att leda det pedagogiska utvecklingsarbetet i den utsträckning som det finns behov av.

Inspektörerna bedömer att rektorn för Apladalens rektorsområde är förtrogen med det dagliga arbetet. Av intervjuerna med elever och föräldrar framkommer att det är oklart vem som är rektor. Inspektörerna vill understryka vikten av att rektorsrollen förtydligas på skolorna. Det är väsentligt, såväl ur ett rättssäkerhetsperspektiv som ur ett verksamhetsperspektiv, för såväl elever och föräldrar som personal att det är tydligt att rektorn som har ansvar för alla elevers skolgång på båda skolorna.

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning skall kvalitetsredovisningen främja skolornas kvalitetsarbete och därigenom bidra till att förverkliga utbildningarnas nationella mål. Vidare syftar kvalitetsredovisningen till att ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse. Av intervjuer och dokumentation framkommer att rektorsrådets förbättringsarbete varit koncentrerat till att utveckla verksamheten mot läroplanens mål avseende normer och värden. Skolbarnsomsorgen redovisas endast i ringa omfattning i rektorsrådets kvalitetsredovisningar. Enligt rektorn har inte någon systematisk analys av hela rektorsrådets resultat genomförts. Mycket av reflektionerna som görs i arbetslagen och i lärarnas utvärderingar med eleverna dokumenteras inte och används därför inte som underlag för skolornas kvalitetsredovisningar. Enligt skolans arbetsplan ligger ansvaret på arbetslagen att reflektera över arbetet, analysera resultaten och genomföra utvärderingar för att en ständig utveckling skall pågå. Av intervjuer framkommer också att elever och representanter för föräldrar inte givits möjlighet att medverka i upprättandet av arbetsplanen och kvalitetsredovisningen. Inspektörerna bedömer att kvalitetsredovisningen inte lever upp till författningarnas krav och den måste utvecklas avseende analys av resultaten samt ange konkreta åtgärder för utveckling. Rektorsområdet måste ge elever och representanter för föräldrarna möjlighet att delta i upprättandet av rektorsrådets dokument.

Läroplanen för det obligatoriska skolväsendet betonar samverkan som ett verktyg för att stödja elevernas utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. För att nå en kontinuitet i elevernas kunskapsutveckling krävs samverkan mellan lärare och personal såväl inom verksamheterna som mellan skolor. Vid intervjuer framkommer att den samverkan som förekommer kring elevernas kunskapsutveckling mellan Rörstorpskolan och Alpadalsskolan inte är tillräcklig. Överlämnandesamtal förekommer men elevernas lärande måste i högre utsträckning ses i ett långsiktigt perspektiv. Inspektörerna bedömer att samverkan mellan skolorna bör öka för att nå en större kontinuitet i elevernas kunskapsutveckling.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att rektorsområdets arbete för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling i huvudsak är gott, men att eleverna måste involveras i arbetet med att ta fram likabehandlingsplaner för verksamheterna. Rektorsområdet måste upprätta likabehandlingsplaner som motsvarar kraven i lagen. Elevernas inflytande över undervisningens innehåll bör öka och rektorsområdet bör medvetandegöra eleverna om målen för utbildningen. Arbetet med att utveckla de individuella utvecklingsplanerna avseende kvalitet och innehåll bör vidareutvecklas och det måste upprättas individuella utvecklingsplaner för alla elever. Rektorsområdet bör utveckla arbetet med elever i behov av särskilt stöd så att undervisningen inom den klass eller grupp som eleven tillhör i högre grad anpassas till elevens förutsättningar och behov. Skolorna måste upprätta åtgärdsprogram för samtliga elever som är i behov av särskilt stöd för alla de områden där en elev är i behov av särskilda stödåtgärder. Rektorn måste delta i elevvårdskonferenserna. För elever som är inskrivna i grundsärskolan måste undervisning ges enligt särskolans kursplaner och beslut fattas om avvikelser från särskolans timplan i de fall sådana görs. Inspektörerna bedömer att styrning och ledning överlag fungerar väl vid Alpadalens rektorsområde, men att rektorn bör verka för att i större utsträckning utveckla verksamheten mot utbildningsmålen. Kvalitetsredovisningen måste utvecklas avseende analys av resultaten samt ange konkreta åtgärder för utveckling. Rektorsområdet måste ge elever och representanter för elevernas vårdnadshavare möjlighet att delta i upprättandet av skolornas dokument. För att göra rektorsområdet till en god miljö för utveckling och lärande bör utvecklingssamtal och samverkan mellan skolorna förbättras i syfte att åstadkomma en långsiktig kunskapsuppföljning.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Av Skolverkets statistik framgår att det finns 11,6 lärare per hundra elever vid Rörstorpskolan, vilket är högre än snittet i kommunen och riket. Antalet lärare vid Alpadalsskolan är 10,8 lärare per hundra elever vilket är högre än snittet i kommunen och riket. De flesta lärare har pedagogisk högskoleutbildning och en hög andel har lång arbetslivserfarenhet. Lärarna undervisar huvudsakligen i de ämnen de har utbildning för.

Undervisningen i elevens val syftar enligt grundskoleförordningen till att bredda och fördjupa elevernas kunskaper i ett eller flera ämnen. Ett allsidigt urval av ämnen skall erbjudas och undervisningen skall till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med målen i kursplanerna för det ämnet eller de ämnen som utgör elevens val. Inspektörerna gör bedömningen att elevens val fungerar väl för eleverna i Apladalsskolan medan Rörstorpsskolan bör organisera elevens val så att eleverna erbjuds möjlighet att fördjupa sina kunskaper utifrån ett allsidigt val av ämnen.

Båda skolorna har tillgång till skolbibliotek. Eleverna på Apladalsskolan har möjlighet att vistas i biblioteket på rasterna och biblioteket där är under skoldagen bemannat med utbildad personal.

Av grundskoleförordningen framgår att undervisning i svenska som andraspråk skall anordnas om det behövs, för elever med utländsk bakgrund. Undervisningen skall anordnas i stället för undervisning i svenska och skall följa kursplanen för ämnet. I Apladalsskolan anordnas svenska som andraspråk som en stödåtgärd i svenska. Svenska som andraspråk behandlas således inte som ett eget ämne med en kursplan att följa. Om elever är i behov av särskilt stöd har de rätt till detta också inom svenska som andraspråk. Inspektörerna bedömer att Apladalsskolan måste anordna undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med kraven i förordningen, för de elever som har behov av det.

Sammanfattning

Apladalens rektorsområde tillhandahåller i huvudsak en utbildning i enlighet med författningarna. Rörstorpsskolan bör organisera elevens val så att eleverna erbjuds möjlighet att fördjupa sina kunskaper utifrån ett allsidigt val av ämnen. Inspektörerna bedömer att Apladalsskolan måste anordna undervisning i svenska som andraspråk enligt kursplanen för de elever som har behov av det.

Datum	Ort
2007-10-24	Lund

Cecilia Rösténus
Ann-Sofi Ericson